

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **S.**, so sídlom Ž., zastúpený Advokátskou kanceláriou T., so sídlom v B., proti žalovanému : **M. M.**, bývajúcí V., **o zaplatenie 1 532,99 € s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17 Ro 153/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 26. septembra 2012 sp. zn. 7 Co 317/2012

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina vydal dňa 10.7.2012 pod č. k. 17 Ro 153/2012-15 platobný rozkaz, v ktorom uložil žalovanému do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi sumu 1 532,99 € s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 441,70 € od 19.5.2009 do zaplatenia. Zároveň uložil žalovanému do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi na účet právneho zástupcu náhradu trov právneho zastúpenia v sume 189,10 € a súdny poplatok 91,50 €.

Na odvolanie žalobcu do výroku o trovách konania Okresný súd Žilina uznesením z 3.8.2012 č. k. 17 Ro 153/2012-22 platobný rozkaz Okresného súdu Žilina č. k. 17 Ro 153/2012-15 zo dňa 10.7.2012 v napadnutej časti výroku o trovách konania potvrdil. Žalovanému náhradu trov konania o odvolaní nepriznal. V odôvodnení prvostupňový súd uviedol, že v tomto prípade ako odvolací súd v zmysle ustanovenia § 174 O.s.p. skúmal dôvody odvolania žalobcu. Vzhľadom na to, že platobný rozkaz v časti, v ktorej bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi istinu 1 532,99 € s prísl. sa stal právoplatný a súd v ňom v celom rozsahu vyhovel návrhu žalobcu, je potrebné pri rozhodovaní o trovách konania aplikovať ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. Dospel k záveru, že výrok o náhrade trov

konania v napadnutom platobnom rozkaze zodpovedá zákonným ustanoveniam citovaným vyššie, preto platobný rozkaz v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil za použitia analógie § 219 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobcu uznesením z 26. septembra 2012 č. k. 7 Co 317/2012-39 odvolanie žalobcu odmietol. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že podané odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým prvostupňový súd rozhodol o odvolaní proti výroku o trovách v platobnom rozkaze. Zákon proti takémuto rozhodnutiu odvolanie neprípúšťa. Podané odvolanie je preto neprípustné a odvolací súd toto odvolanie ako neprípustné odmietol. Nedôvodná je tiež odvolacia námietka žalobcu o nesprávnom procesnom postupe prvostupňového súdu, keď má za to, že sudca prvostupňového súdu mal postupovať v zmysle ustanovenia § 374 ods. 4 O.s.p. a pokiaľ odvolaniu žalobcu proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, ktorý vydal platobný rozkaz nechcel vyhovieť, vec mal predložiť na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade uvedený procesný postup upravený v § 374 ods. 4 O.s.p. aplikovať nemožno. Rozhodovanie o trovách konania v platobnom rozkaze je špeciálne upravené v ustanovení § 174 ods. 2 tretia veta O.s.p., ktoré ustanovuje, že opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz. Ide o úpravu *lex specialis* vo vzťahu k ustanoveniu § 374 ods. 4 O.s.p. Toto zákonné ustanovenie výslovne ustanovuje, že podané odvolanie proti výroku o trovách konania nemá devolutívny účinok a rozhoduje o ňom súd, ktorý vydal platobný rozkaz. Postup okresného súdu bol procesne správny a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 9.11.2011 sp. zn. 6 Cdo 44/2011, na ktoré žalobca poukazuje, upravuje odlišnú procesnú situáciu a nemožno ho na daný prípad aplikovať.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. Žiadal napadnuté uznesenie zrušiť, rovnako zrušiť uznesenie prvostupňového súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Žalobca má za to, že okresný súd v uznesení sp. zn. 17 Ro 153/2012 zo dňa 3.8.2012, a to konkrétne v časti týkajúcej sa potvrdenia platobného rozkazu zo dňa 10.7.2012 sp. zn. 17 Ro 153/2012 v časti výroku o trovách konania ako aj v časti týkajúcej sa nepriznania náhrady trov odvolacieho konania, nesprávne právne vec posúdil. Poukazujúc na ustanovenie § 374 ods. 4 O.s.p. uviedol, že oprávnením súdu v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a zároveň s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 9.11.2011 sp. zn. 6 Cdo 44/2011 bolo pokiaľ ide o ním podané odvolanie proti výroku o trovách platobného

rozkazu im vyhovieť, v opačnom prípade mal sudca povinnosť predložiť vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Pokiaľ ide o odôvodnenie súdov o nemožnosti podať odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Žilina zo dňa 3.8.2012, v zmysle ustanovenia § 374 ods. 4 O.s.p. má za to, že uznesenie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa, proti ktorému je prípustné odvolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný. Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm.b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu ako neprípustné a vo svojom uznesení nevyslovil, že je proti nemu dovolanie prípustné. V danej veci nejde ani o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237

O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanvej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1. odňatie možnosti konať pred súdom, 2. to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3. možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm.f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Žalobca v dovolaní namieta, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo tým, že ním podané odvolanie proti výroku o trovách platobného rozkazu bolo okresným súdom potvrdené a odvolací súd jeho odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa odmietol ako neprípustné bez toho, aby súd prvého stupňa vec predložil na odvolanie odvolaciemu súdu, keď k zrušeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa (platobného rozkazu) v časti trov konania došlo priamo zo zákona, keďže takéto rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník.

Právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu nemôže všeobecný súd porušiť vtedy, ak súd koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní (I. ÚS 6/97). Takýmto predpisom je zákon č. 99/1963 Zb. – Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“).

Základné právo na súdnu ochranu sa v občianskom právnom konaní upravenom v O.s.p. efektívne garantuje iba vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže občianskoprávny súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane opravných konaní. K procesným podmienkam v odvolacom občianskoprávnom konaní patrí aj to, že sa odvolanie nepodáva proti rozhodnutiu, ktorým sa rozhodlo o riadnom opravnom prostriedku. V dovolacom konaní je takou procesnou podmienkou to, že sa dovolaním napáda rozhodnutie, ktoré spôsobilo zbytočnosť konania (odňatie možnosti konať pred súdom), a aj so zreteľom na ďalšie procesné podmienky je proti takému rozhodnutiu prípustné dovolanie.

Podľa § 174 ods. 2 O.s.p. opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz. Z toho vyplýva, že odvolanie v tomto prípade má síce odkladný účinok (odkladá sa právoplatnosť výroku o náhrade trov konania), ale nenastáva devolutívny účinok odvolania, ktorý v iných prípadoch znamená, že príslušnosť rozhodnúť o odvolaní prechádza na funkčne vyšší súd. Zámerom takejto procesnej úpravy bolo zjednodušenie a zrýchlenie (zefektívnenie) rozkazného konania, v ktorom sa uplatňujú výlučne peňažné pohľadávky, ktoré vyplývajú zo skutočností uvedených žalobcom (§ 172 ods. 1 O.s.p.), a kde aj rozhodovanie o náhrade trov konania je podstatne jednoduchšie než je to v iných sporových konaniach.

O tomto odvolaní bol teda podľa § 174 ods. 2 O.s.p. oprávnený a povinný rozhodnúť ako funkčne príslušný Okresný súd v Žiline. Jeho rozhodnutie o tomto opravnom prostriedku je podľa platnej procesnej úpravy rozhodnutím opravného súdu. Potvrďuje to predovšetkým

označenie tohto opravného prostriedku ako odvolania. Bez zmeny platnej právnej úpravy, t. j. § 174 ods. 2 O.s.p. už nie je možné v ďalšom procesnom postupe napádať toto rozhodnutie o odvolaní ako prvostupňové rozhodnutie. O jednom a tom istom odvolaní nemožno rozhodovať dvakrát, a to ani prostredníctvom pripustenia riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu, ktorým sa už rozhodlo o odvolaní.

Z týchto dôvodov ak odvolací súd rozhodol – opierajúc sa o to, že rozhodnutie okresného súdu o odvolaní žalobcu proti výroku o náhrade trov v platobnom rozkaze je už rozhodnutím opravného súdu – tak, že odmietol odvolanie proti tomuto uzneseniu, konal v súlade s procesnými predpismi upravujúcimi postup odvolacieho súdu (§ 201 a § 218 O.s.p.).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm.c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. augusta 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová